

การพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการสอนงาน ของหัวหน้างานในสถานประกอบการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัคครัตน์

อาจารย์ทรงธรรม

พูลกระเจ้า

ดีวนิชสกุล

สาขาวิชาครุศาสตร์เครื่องกล
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านบุรี
ที่นัดหมายงานวิจัย ปีงบประมาณ 2551

ชื่อ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัครรัตน์ พูลกระเจ้า
 : อาจารย์ทรงธรรม ดีวนิชสกุล
 ชื่องานวิจัย : การพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการสอนงานของหัวหน้างาน
 ในสถานประกอบการ
 สาขา : ครุศาสตร์เครื่องกล
 ปีงบประมาณ : 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการสอนงานของหัวหน้างานในสถานประกอบการ หลากหลาย สถาบัน ที่ต้องการเพิ่มประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมการสอนงานของหัวหน้างานในสถานประกอบการ วิธีการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้นำชุดฝึกอบรมที่สร้างขึ้นไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จากหัวหน้างาน ในสถานประกอบการประเภทอุตสาหกรรมการผลิต จำนวน 10 คน โดยใช้วิธีสุ่ม ตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คณะผู้วิจัยใช้แผนการทดลองแบบกรณีศึกษาทดลอง 1 ครั้ง (One Shot Case Study) นำผลคะแนนจากการทดลองมาทดสอบหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม ผลการวิจัยปรากฏว่า ชุดฝึกอบรมที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.20/84.20 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 และผลการประเมินการฝึกอบรมผู้เข้าอบรมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการสอนงานของหัวหน้างานในสถานประกอบการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X}) = 4.32

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ในศตวรรษที่ผ่านมาการแสโลกากิวัตน์ทำให้ประเทศไทยก่อการเปลี่ยนแปลงทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งมีการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและการ บริการที่ทันสมัยอย่างรวดเร็วทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงต้องปรับตัวตาม ผลกระทบของคน เพื่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนในสังคมโลก สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาตินับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้กล่าวว่า สังคมไทยต้องเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ที่สร้างโอกาสให้คนไทยทุกคนคิดเป็นทำเป็น มีเหตุผลสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต พัฒนารับการเปลี่ยนแปลงและกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สุขภาพแข็งแรง คิด เป็น เป็น มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีวิธีคิดอย่างมีเหตุผล มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย ทักษะสุจริต และรับผิดชอบต่อส่วนรวม รวมทั้งสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศและภูมิปัญญา ท่องถิ่นมาพัฒนาให้เกิดความสมดุลในการยกระดับคุณภาพชีวิต (คณะกรรมการพัฒนาการ เทคนولوجีและสังคมแห่งชาติ : 2545)

ในสภาวะที่มีการแข่งขันทางเศรษฐกิจสูงประเทศไทยจำเป็นต้องเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต แกะง่ายด้วยการเพิ่มค่าเพื่อสูงขึ้น บนรากฐานของเทคโนโลยีและคุณภาพที่สูงขึ้น ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพของแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมจึงเป็นเรื่องจำเป็น กล่าวคือ ถ้า沒有มีการ ดำเนินการใด ๆ ในการยกระดับคุณภาพของแรงงานดังกล่าว ก็จะสายเกินการแก้ไข ระบบของ ทุกสาหกรรมของประเทศไทยไม่อาจจะเท่าทันหรือแข่งขันกับตลาดโลกได้ ซึ่งจะส่งผลกระทบ ต่อการแข่งขันของประเทศไทย สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ได้สรุปเรื่อง ทราบไว้ว่า โครงสร้างของภาคอุตสาหกรรมว่า “การปรับโครงสร้างภาคอุตสาหกรรมทั้งภาครัฐและ เทคโนโลยีไม่ควรจะพิจารณาเฉพาะประเด็นเดียว คือ การใช้เงิน หรือรัฐบาลนำเงินไปให้เอกชนกู้เพื่อ ที่เกี่ยวข้องจัดการใหม่แต่ควรเน้นที่การพัฒนาคน ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิตมากกว่า” โดย ทราบว่าการพัฒนาเศรษฐกิจไม่อาจจะอยู่ได้อย่างนั้นคงและยั่งยืนถ้าปราศจากการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เทคนولوجีในอนาคตจะเข้าอยู่กับการศึกษาและการฝึกอบรมเพื่อพัฒนากำลังคน การเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขันนานาประเทศได้นั้นต้องมีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร โดยที่ ทราบว่าการก่อการจะใช้วิธีการฝึกอบรม ซึ่งการฝึกอบรมเป็นการพัฒนาเพิ่มพูน ความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ ทัศนคติ ค่านิยม และทักษะความชำนาญของบุคคลในหน่วยงานหรือ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บุคคลสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด (ไฟรอน)

.2547:2) นอกจากนี้การฝึกอบรมข้างหน้าในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะกับการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของคนงานเพื่อเพิ่มผลผลิต ได้อีกด้วย ดังนั้นหากมีการพัฒนากำลังแรงงานในสถานประกอบให้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ตลอดจนทักษะวิชาชีพต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง จะส่งผลให้เกิดประโยชน์ไม่เฉพาะแต่แรงงานเท่านั้น สถานประกอบการก็จะได้รับประโยชน์อย่างมากน้อย ไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดการ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตลอดจนคุณภาพ และผลผลิตของงาน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา การพัฒนาชุดฝึกอบรม เพื่อเพิ่มสมรรถนะในการสอนงานของหัวหน้างานในสถานประกอบการขึ้น เพื่อให้หัวหน้างานสามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปพัฒนากำลังคนใน สถานประกอบการอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้บุคลากรในสถานประกอบการนำความรู้ ความสามารถ ไปพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทยให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันกับนานา ประเทศ ได้ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการสอนงานของหัวหน้างานในสถาน ประกอบการ

2.2 เพื่อหาประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมการสอนงานของหัวหน้างานในสถานประกอบการ

3. ขอบเขตของโครงการวิจัย

3.1 ด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดย ทำการพัฒนาชุดฝึกอบรมการสอนงานของหัวหน้างานในสถานประกอบการ ประกอบด้วย การ วิเคราะห์สมรรถนะ การวิเคราะห์งาน การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม การสร้างใบเนื้อหา แบบฝึกหัดการฝึกอบรม วิธีการสอนงาน และการวางแผนการสอน

3.2 ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรที่ใช้ในการทดลองใช้รูปแบบการฝึกอบรม คือ หัวหน้างาน ซึ่งได้แก่ บริษัท เกรทตันดัน วิศวกร หัวหน้างาน/แผนก และผู้ที่เกี่ยวข้องในงานฝึกอบรม ที่ต้องใช้ความรู้ ทักษะทักษะในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ประเภทอุตสาหกรรมการผลิต ในเขตกรุงเทพ มากที่สุด

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้างาน ที่ต้องใช้ความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงาน ในสถานประกอบการ ประเภทอุตสาหกรรมการผลิตของบริษัท พีไซซ์(PRECISE) จำกัด ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 10 คน

3.3 ด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ชุดฝึกอบรมการสอนงานของหัวหน้างานในสถานประกอบการ

3.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมการสอนงานของหัวหน้างานในสถานประกอบการ ไม่ต่างกว่าเกณฑ์ 80/80

3.4 ด้านเวลา ระยะเวลาในการทำวิจัยในครั้งนี้ใช้ระยะเวลา 1 ปี

4. สมมุตฐานการวิจัย

ชุดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการสอนงานของหัวหน้างานในสถานประกอบการที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพไม่ต่างกว่าเกณฑ์ 80/80

5. นิยามศัพท์

5.1 ชุดฝึกอบรมการสอนงาน หมายถึง คู่มือการฝึกอบรม เอกสารประกอบการฝึกอบรม รวมถึงกิจกรรมและประสบการณ์ต่างๆ ที่จัดดำเนินการเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้ ทักษะ แก้ไขเทคนิคที่ดีในการสอนงาน ซึ่งชุดฝึกอบรมประกอบด้วย หัวข้อฝึกอบรม จุดมุ่งหมายในการฝึกอบรม วัสดุประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหา กิจกรรม สื่อประกอบการอบรม แบบทดสอบ และรวมถึงแบบเฉลย

5.2 เอกสารประกอบการฝึกอบรม หมายถึง เอกสารประกอบการฝึกอบรมสำหรับผู้เข้ารับการอบรม ใช้ในการฝึกอบรม เช่น ใบเนื้อหา ใบงาน ใบแบบฝึกหัด

5.3 สถานประกอบการ หมายถึง หน่วยงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ที่มีสายงานการบังคับบัญชาอย่างมีระบบและมีจำนวนพนักงานตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป

5.4 ผู้บังคับบัญชา หมายถึง บุคคลในสถานประกอบการที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บังคับบัญชาของหัวหน้างาน และรับผิดชอบควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชา

5.5 หัวหน้างาน หมายถึง ผู้บริหารระดับต้นซึ่งมีหน้าที่ แนะนำ ควบคุม กำกับ ดูแล ออกแบบปัญหาในการปฏิบัติงานของพนักงานที่อยู่ในความรับผิดชอบแต่ละแผนก โดยเป็นไปตามกฎหมายและวิธีการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้

5.6 พนักงาน หมายถึง พนักงานหรือผู้ปฏิบัติงานใช้ความรู้ ความสามารถ และทักษะ ทางปฏิบัติงาน ในสถานประกอบการอุตสาหกรรมการผลิต

5.7 ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการตรวจสอบเพื่อตัดสินคุณค่าหรือคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมว่าสามารถนำไปใช้ฝึกอบรมให้ผู้ฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างฝึกอบรม

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังการฝึกอบรม

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 พนักงานในสถานประกอบการมีความรู้ ทักษะ ในการปฏิบัติงานมากขึ้น ทำให้ลดการสูญเสียเกี่ยวกับข้อพิจพลดำรงการปฏิบัติงานลดลง

6.2 หัวหน้างานในสถานประกอบการสอนงานปฏิบัติให้กับพนักงานในสถานประกอบการที่อยู่ต่อเนื่องทำให้พนักงานเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานมากยิ่งขึ้นต่อไป

6.3 สถานประกอบการได้บุคลากรที่มีคุณภาพในการปฏิบัติงาน

หนังสือรับรองการใช้ประโยชน์ของผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์

ชื่อหน่วยงานที่รับรอง ห้างหุ้นส่วนจำกัด ดับบลิว.ที.เอ็ม.แมชชีน

ที่อยู่หน่วยงานที่รับรอง ซอยพระรามที่ 2 ซอย 83 แยก 1 แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพ
วัน เดือน ปีที่ให้การรับรอง 5 พฤษภาคม 2555

ข้าพเจ้า นางสาวอัญวัลย์ บุญเมืองนึก ตำแหน่งผู้จัดการทั่วไป ขอรับรองว่าได้มีการนำผลงานวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการสอนงานของหัวหน้างานในสถานประกอบการ ของผู้ช่วยศาสตราจารย์อัคค รัตน์ พูลกระจั่ง และนายทรงธรรม ดีวนิชสกุล ห้างหุ้นส่วนได้ทำงานวิจัยนี้มาประยุกต์ใช้ในการฝึกอบรมให้กับหัวหน้างานต่าง ๆ ในโรงงานซึ่งได้รับการตอบรับจากหัวหน้างานเป็นอย่างดี ทำให้มีทักษะในการปฏิบัติงานมากขึ้นลดการสูญเสียในการปฏิบัติงาน มีประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มขึ้น

(นางสาวอัญวัลย์ บุญเมืองนึก)

ผู้จัดการทั่วไป

หมายเหตุ : ผู้รับรองต้องเป็นองค์กร/ประธานชุมชน มิใช่รับรองในนามบุคคล